

PRZEGLĄD TECHNICZNY

PISMO MIESIĘCZNE

POŚWIĘCONE SPRAWOM TECHNIKI I PRZEMYSŁU.

REDAKCJA

Adam Braun, inżynier, — Edward Cichocki, budowniczy, — Wiktor Czarliński, inżynier, — Władysław Hirszel, budown., — Zygmunt Kiślański, budown., — Stefan Kossuth, inż. technolog, — Władysław Kronenberg, inżynier, — Aleksander Sadkowski, inżynier, — Józef Słowikowski, inżynier, — Konstanty Wojciechowski, budowniczy, — Ludwik Wojno, inż. mechanik.

REDAKTOR

Feliks Kucharzewski

Inżynier.

TOM XIII.

Siądmy rok wydawnictwa.

WARSZAWA.

W DRUKARNI ALEXANDRA GINSA.

Ulica Nowozielna № 37 (1064 D.)

1881.

warrem 1/2 1881

PRZEGŁAD

TECHNICZNY

PRZEMISŁOWY

POSTĘPOWIE SZYBKOŚĆ I PRZYMUSZ

Дозволено Цензурою. — Варшава 22 Мая 1881 года.

REDAKTOR Feliks Bucharski

3359
T

TOM XLII

7 (1881)

W DZIAŁACH...
Ulica Nowowiejska 37 (1001 01)

SPIS ARTYKUŁÓW

ZAWARTYCH W TOMIE TRZYNASTYM PRZEGLĄDU TECHNICZNEGO.

Zeszyt I. — Styczeń.

	Str.
— A. BRAUN. W kwestyi składu chemicznego szyn stalowych	1
— W. RECHNIOWSKI. Oznaczenie ilości przepływu wody przez przewal.	4
— J. SPORNY. O wilgoci w budowlach i o środkach ochronnych	7
— L. MISIĄGEWICZ. Bateria dyfuzyjna samodiałająca	12
— W. HIRSZEL. Projekt kościoła parafialnego, na 1200 osób, we wsi Lesznie, powiecie Błońskim	13
— J. HINZ. Plany domów mieszkalnych, warszawskich i zagranicznych.	13
— Przegląd kongresów, wystaw, konkursów i t. p. Połączenie oceanów Atlantyckiego i Spokojnego, przez <i>A. B.</i>	14
— Krytyka i bibliografia. Gazeta kolejowa	14
Sprawozdanie z czasopism cukrowniczych, p. <i>Stanisława Roszkowskiego</i>	15
Nowe książki: Francuskie za październik, listopad i grudzień 1880 r. Niemieckie za listopad.	17
— Kronika bieżąca. Ruch przemysłowy	17
Stan obecny budowy wierzchniej na Dr. Ż. Warszawsko-Wiedeńskiej.	19
Muzeum techniczno-przemysłowe w Krakowie	22
Regulacja Dniestru	23
W kwestyi wiecu techników polskich.	23
Zakłady Kruppa	24
Droga żel. z Botzen do Meranu	24
<i>Henryk Bessemer</i>	24
Zużytkowanie spadku wód rzeki Genesee.	24
Od redakcyi. W kwestyi słownictwa technicznego.	24
— Pięć tablic rysunków (I. Bateria dyfuzyjna, — II, III i IV. Projekt kościoła parafialnego we wsi Lesznie, powiecie Błońskim. — V. Plany domów mieszkalnych w Warszawie).	

Zeszyt II. — Luty.

— W. KLUGER. O zbiornikach wody deszczowej w górach Kordylierskich	25
— J. WĄTRÓBSKI. Kilka słów o najnowszych barwnikach nadtalinowych	27
— W. ŁOPUSZYŃSKI. Doświadczenia nad ruchem pociągów po torach dróg żelaznych i działaniem pary w cylindrach parowozu, wykonane z siłomierzem i indykatozem na d. ż. Morszańsko-Syzańskiej, w latach 1877 i 1879	31
— W. CZARLIŃSKI. Typ baryer żelaznych posuwanych przy przejazdach na drogach żelaznych	40
— K. LOEWE. Projekt gmachu dla wydziałów hipotecznych Sądu Okręgowego w Warszawie.	40
— J. HINZ. Plany domów mieszkalnych, warszawskich i zagranicznych.	41
— Krytyka i bibliografia. Opis przyrządu samodiałającego do wskazywania zmian gęstości cieczy, pomysłu inżyn. <i>Skoczkowa</i> , przez <i>Tadeusza Osieńskiego</i>	42
Nowe książki: Niemieckie za grudzień 1880 r.	42
— Przegl. wyn. uleps. i celn. robót. Oświetlenie światłem elektrycznym królewskich doków <i>Alberta</i> w Londynie	43

	Str.
Farba świecąca <i>Balmain'a</i>	43
Telephano	43
— Kronika bieżąca. Roboty miejskie w Warszawie	44
Pamiętnik Fizyograficzny.	44
Statystyka wypadków pęknięcia obręczy, na dr. żel. niemieckich	44
— Sześć tablic rysunków (VI. Zastawy żelazne ze szluzami, przy zbiornikach wody deszczowej w górach Kordylierskich. — VII i VIII. Typ baryer żelaznych posuwanych przy przejazdach dróg żelaznych. IX i X. Projekt gmachu dla wydziałów hipotecznych Sądu Okręgowego w Warszawie. — XI. Plany domów mieszkalnych warszawskich i zagranicznych).	

Zeszyt III. — Marzec.

— M. PASZKOWSKI. Najmniejsza dopuszczalna średnica czopów osi wagonowych	45
— J. JANKOWSKI. Młynek hydrometryczny <i>Woltmana</i> , ulepszony przez <i>Amsler'a</i>	46
— W. ŁOPUSZYŃSKI. Doświadczenia nad ruchem pociągów po torach dróg żelaznych i działaniem pary w cylindrach parowozu, wykonane z siłomierzem i indykatozem na dr. ż. Morszańsko-Syzańskiej, w latach 1877 i 1879 (c. d.)	48
— K. CZAPUCZYŃSKI. O oznaczaniu wartości opalowej węgla kamiennego, przez <i>W. Juciński'ego</i> (przekład z niemieckiego).	52
— B. ŻOCHOWSKI. Szkic do projektu gmachu Muzeum Przemysłu i Rolnictwa w Warszawie.	56
Nowe książki: Polskie, Niemieckie za styczeń i luty	56
— Przegl. wyn. uleps. i celn. robót. Wiadukt Garabit	57
Przyrząd <i>Smith'a</i>	57
O lampie elektrycznej samodiałającej <i>J. C. Jamin'a</i>	5
Asbest, jego pochodzenie, przerabianie i zastosowanie.	59
— Kronika bieżąca. Przełożenie linii pod stacją Dąbrowa Górnicza drogi żelaznej W. W.	61
Wypadki na drogach żelaznych Stanów Zjednoczonych.	63
W kwestyi zabezpieczania dróg żelaznych od zawiei śnieżnych	64
Zniknięcie nasypu kolejowego.	64
Warsztaty budowy parowozów <i>Borsig'a</i>	64
— Cztery tablice rysunków (XII i XIII. Młynek hydrometryczny <i>Woltmana</i> , ulepszony przez <i>Amsler'a</i> . — XIV i XV. Szkic do projektu gmachu Muzeum Przemysłu i Rolnictwa w Warszawie).	

Zeszyt IV. — Kwiecień.

— J. SŁOWIKOWSKI. Dane do obliczania wymiarów sieci kanalizacyjnej	65
— A. SĘKOWSKI. Rozdział elektryczny pary, systemu <i>Sękowskiego</i>	71
— J. SPORNY. O asfaltach prasowanych	74
— A. GRAFF. O precyzyjnych mechanizmach rozdziału pary.	79
— J. HINZ. Plany domów mieszkalnych warszawskich i zagranicznych	81
— Krytyka i bibliografia. Zbiór okazów drzew w przekrojach	81
Nowe książki: Francuskie za styczeń i luty	82

	Str.
— Przegląd wyn. ulepsz. i celn. robót. Nowy przyrząd stenograficzny	82
Ściskanie zlewków stalowych działaniem pary	82
Ważenie zlewków stalowych w czasie ich odlewania	82
Sposób próbowania pierścieni gumowych do przyrządów pociągowych i odbojowych w wagonach	83
Podkłady kolejowe nasycane	83
Fosfor w węglach kamiennych	83
Olej kauczukowy	83
Chemiczna metoda ogrzewania wagonów	84
— Kronika bieżąca. Zarys projektu kanalizacji Warszawy	84
Wydajność kopalni węgla kamiennego w Królestwie Polskim w r. 1880	85
Przeniesienie targu na bydło w Warszawie	87
Program konkursu na pomnik dla Wiktora Emanuela w Rzymie	87
Połączenie Europy z Ameryką	88
Ścieranie się szyn wyrobionych ze stali Bessemer'a	88
Węgiel amerykański na rynkach europejskich	88
Nowy most drogowy na rzece Duero	88
Projekt inżyniera Eads'a i kanał Panamski	88
Międzynarodowa wystawa zastosowań elektryczności	88
— Nekrologia. ś. p. Antoni Arasimowicz	88
— Cztery tablice rysunków (XVI i XVII. Rozdział elektryczny pary. — XVIII. Precyzyjne mechanizmy rozdziału pary. — XIX. Plany domów mieszkalnych berlińskich).	

Zeszyt V. — Maj.

— J. JANKOWSKI. Regulacja górnego Dniestru	89
— A. GRAVIER. O rozprawianiu elektryczności	90
— A. BARCIKOWSKI. Walec parowy do ugniatania dróg szosowych	93
— B. ŻOCHOWSKI. O budowie gmachów szkolnych we Francji	94
— J. SŁOWIKOWSKI. Dane do obliczania wymiarów sieci kanalizacyjnej (dokończenie)	97
— A. GRAFF. O precyzyjnych mechanizmach rozdziału pary (ciąg dalszy)	105
— Krytyka i bibliografia. O sklepieniach tunelowych przez Jarosława Groeger'a	108
Nowe książki: Francuskie za marzec	108
Niemieckie za marzec	109
— Przegląd wyn. ulepsz. i celn. robót. Przyrząd Koerner'a	109

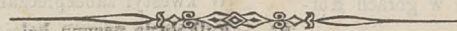
Str.

Doświadczenia z parowozami systemu złożonego (Compound)	109
Użycie gazu jako podpałki, przy rozniecaniu ognia pod kotłami parow.	110
Odfosforowywanie surowizny	110
— Kronika bieżąca. Wodociąg i kanalizacja w Warszawie	110
Wystawa przemysłowa	110
Prelekye techników	111
Regulaminy jazdy francuskich dróg żelaznych	111
Wielkie piece północnej Ameryki	111
Koleje elektryczne	112
Drogi żelazne rosyjskie w r. 1879	112
Wypadki na drogach żelaznych rosyjskich	112
Procent podróży zabitych	112
Wypadki na drogach żelaznych angielskich	112
Długość dróg żelaznych w stosunku do ludności	112
Parowozy Stanów Zjednoczonych w stosunku do koni	112
— Pięć tablic rysunków (XX. Przekroje górnego Dniestru. XXI. Walec parowy do ugniatania dróg szosowych. — XXII. Sale szkolne we Francji. — XXIII i XXIV. Precyzyjne mechanizmy rozdziału pary).	

Str.

Zeszyt VI. — Czerwiec.

— J. SŁOWIKOWSKI. O sztucznej oczyszczaniu wody	113
— T. OSIŃSKI. System dyfuzyjny w obec nowo spodziewanych przepisów opodatkowania przemysłu Cukrowniczego	120
— B. ŻOCHOWSKI. Projekt domu mieszkalnego we Włocławku przy ulicy Żelaznej Nr. 443	121
— A. GRAFF. O precyzyjnych mechanizmach rozdziału pary (dokończenie)	123
— Krytyka i bibliografia. Sprawozdanie z czasopism cukrowniczych za drugie półrocze 1880 r.	126
Nowe książki: Niemieckie za kwiecień	130
— Przegląd wynal. ulepsz. i celn. robót. Odfosforowywanie surowizny	131
Masa ochronna Berkefeld'a	131
— Kronika bieżąca. Ruch przemysłowy	132
Konkurs na dzieło o wyrobie nafty	132
Wystawa międzynarodowa elektryczności w Paryżu	132
— Pięć tablic rysunków (XXV, XXVI i XXVII. Projekt domu mieszkalnego we Włocławku przy ulicy Żelaznej Nr. 443. — XXVIII i XXIX. O precyzyjnych mechanizmach rozdziału pary).	

Zeszyt IV. — Kwiecień.

— J. SŁOWIKOWSKI. Dane do obliczania wymiarów sieci kanalizacyjnej (ciąg dalszy)	105
— A. GRAFF. O precyzyjnych mechanizmach rozdziału pary (ciąg dalszy)	105
— Krytyka i bibliografia. O sklepieniach tunelowych przez Jarosława Groeger'a	108
Nowe książki: Francuskie za marzec	108
Niemieckie za marzec	109
— Przegląd wyn. ulepsz. i celn. robót. Przyrząd Koerner'a	109